

109

II

Total No. of Questions : **16**

Total No. of Printed Pages : **4**

Regd.
No.

Part - II
SANSKRIT - PAPER - I

(Second Language)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Note :

- (i) All questions should be attempted.
- (ii) Question Nos. 1, 2, 3 and 14 should be answered in the medium of instruction of the candidate.
- (iii) The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devanagari Script) only.
- (iv) The bits of a question should be attempted together.

सूचना :

- (i) सर्वे प्रश्नाः समाधातव्याः।
- (ii-iii) प्रथम, द्वितीय, तृतीय – प्रश्नान् अनुवादप्रश्नं च विहाय अन्येप्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव (देवनागरिलिप्या) समाधातव्याः।
- (iv) सर्वे प्रश्नाः अनुक्रमेणैव समाधातव्याः।

1.	एकं श्लोकं पूर्यित्वा भावं लिखत ।	1x6=6
	(अ) संपत्सु कर्कशम् ।	
	(आ) वेषं जनकात्मजाम् ।	
2.	एकं निबन्धप्रश्नं समाधत ।	1x6=6
	(अ) दशरथस्य दुःखं कथं स्वयंकृतमासीत् ?	
	(आ) उपवासदीक्षिताः कपयः कथं बुधुक्षापीडिताः ?	
3.	एकं निबन्धप्रश्नं समाधत ।	1x6=6
	(अ) भोजमहाराजस्य यशः कीदृशमिति वर्णयत ।	
	(आ) वर्षादिव्याः परिदेवनं संक्षेपेण लिखत ।	
4.	चतुर्णा प्रश्नानां समाधानानि लिखत ।	4x2=8
	(अ) चाणक्यः कस्य राज्ञः अमात्यः ?	
	(आ) राजसान्वाच्याः के भवन्ति ?	
	(इ) बोपदेवविरचितः व्याकरणशास्त्रग्रन्थः कः ?	

4236556

II

- (ई) कृपणः किमर्थं सम्मानितवान् ?
 (उ) द्वितीयः राजमार्गे गच्छन् कं दृष्टवान् ?
 (ऊ) पेटिकायां व्यापारी किम् अपश्यत् ?

5. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत ।

- (अ) अचक्षुर्विषये घोषं वारणस्येव नर्दतः ।
 (आ) मनीषिभिस्साप्तपदीनमुच्यते ।
 (इ) धरणिममरवाणि ! प्राप्य नाकीकरोषि ।
 (ई) उपोच्य धर्मं प्रथमं कुरुध्वम् ।

6. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत ।

- (अ) निरर्थकः संस्कारः ।
 (आ) ईश्वरे च दरिद्रे च मृत्योः सर्वत्र तुल्यता ।
 (इ) पर्जन्यस्य जलं सर्वेषु महत्त्वपूर्णम् ।
 (ई) जीर्णम् अङ्गे सुभाषितम् ।

7. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानानि लिखत ।

- (अ) मुनिः दशरथं किमिति शशाप ?
 (आ) कालिदासमहाकवेः काव्ये के ?
 (इ) पुराकृतानि कानि मानवान् रक्षन्ति ?
 (ई) सुकृते दुष्कृते च समभागिनः के ?
 (उ) सकलभाषाजन्मदात्री का ?
 (ऊ) वृक्षाणाम् आरोहणं कर्तुं कपयः कथं शक्ताः न भवन्ति ?

8. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानानि लिखत ।

- (अ) कपिज्जलोपदेशः कस्मात् ग्रन्थात् स्वीकृतः ?
 (आ) धनिनां धनं किम् ?

[2 of 4]

4236556

2x3=6

2x3=6

3x2=6

3x2=6

109

II

(इ) समीपमागतान् शश-कपिजलान् तीक्ष्णदंष्ट्रः किमकरोत् ?

(ई) व्यासाश्रमद्वारा प्रकटिताः ग्रन्थाः के ?

(उ) शिक्षकः छात्रान् कं प्रश्नं पृष्ठवान् ?

(ऊ) चत्वारः पुरुषाः के ?

9. एकं पत्रं लिखत ।

(अ) पुत्रः/पुत्रिका पितरं प्रति पत्रं लिखत ।

अथवा

(आ) विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रं लिखत ।

10. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिरूपाणि लिखत ।

(अ) हरि

(आ) लता

(इ) फल

(ई) किम् (पुं)

11. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत ।

(अ) वदति

(आ) भवतु

(इ) गमिष्यति

(ई) अजायत

12. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत ।

(अ) विद्यालयः

(आ) नवोदयः

(इ) वसुधेव

(ई) इत्यादि

(उ) हरये

(ऊ) धेनोऽपि

13. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत ।

(अ) वधू + ऊहः

(आ) गण + ईशः

(इ) दिव्य + औषधम्

(ई) यदि + एकम्

(उ) गै + अकः

(ऊ) विष्णो + अत्र

4236556

4236556

4236556

[3 of 4]

1x5=5

2x6=12

2x3=6

3x2=6

3x2=6

II

14. आन्धभाषायां वा आइंग्लभाषायां वा अनुवदत् ।

5x1=5

- (अ) अहं ग्रामं गच्छामि ।
- (आ) सा क्षीरम् अपिबत् ।
- (इ) वाणी सत्यं वदिष्यति ।
- (ई) विद्यासमं नास्ति शरीरभूषणम् ।
- (उ) न निश्चितार्थात् विरमन्ति धीराः ।

४
२
३
६
५
१
७
९

15. एकेन पदेन समाधत् ।

5x1=5

- (अ) घटमादाय दशरथः कुत्र जगाम ?
- (आ) पार्वत्याः तपोवनं कः प्रविवेश ?
- (इ) महतां चित्तं सम्पत्सु कथं भवेत् ?
- (ई) प्रवासेषु मित्रं किम् ?
- (उ) नेह्नबोधितः सिद्धान्तः कः ?

16. एकेन पदेन समाधत् ।

5x1=5

- (अ) धैर्यधनाः के ?
- (आ) पञ्चतन्त्रं केन विरचितम् ?
- (इ) तीर्थयात्रानन्तरं कुत्र तीव्रं तपश्चकार ?
- (ई) तृणवत् कान् न गणयेम ?
- (उ) अधिकारिणः कानि प्रदाय बोधयन्ति ?

४
२
३
०
६
५
९
८

- ००० -